

POSUDEK VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Bc. Helena Vrbíková</i>
Název práce	Výuka matematiky metodou CLIL – statistika na druhém stupni základní školy
Autor posudku	<i>prof. RNDr. Jarmila NOVOTNÁ, CSc.</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění)

U závěrečných prací je vždy stanoven vedoucí práce, jehož úkolem je konzultovat práci v průběhu její tvorby se studentem. Kontakt s vedoucí práce však autorka nevyužila a vedoucí práce se o dokončení a odevzdání dozvěděla až v okamžiku, kdy diplomantka vložila svůj text do SISu. Do té doby s ní diplomantka nenavázala žádný kontakt.

H. Vrbíková si zvolila pro svou práci aktuální téma: CLIL (Content and Language Integrated Learning), tj. integrovanou výuku nejazykového předmětu, zde matematiky, a cizího jazyka, zde angličtiny. Tento přístup je zhruba od poloviny devadesátých let předmětem výzkumu a pilotních projektů v celé řadě evropských zemí, patří k prioritám Evropské Unie. To vše podporuje význam prací se zaměřením, které si autorka zvolila pro svou diplomovou práci.

Ruku v ruce se zkoumáním teoretických otázek vázaných na CLIL jde i praktická aplikace výsledků výzkumu v praxi. V České republice se rychle zvětšuje počet škol, které buď CLIL začínají uplatňovat, nebo se k tomu chystají. Jak management, tak učitelé si kladou řadu praktických otázek z různých oblastí vázaných na zavádění CLIL do školní praxe (vliv na úroveň porozumění žáků odbornému předmětu, organizační záležitosti včetně nutných vstupních jazykových znalostí učitelů, související legislativa apod.). Jistá váhavost, která vyplývá z reakcí učitelské veřejnosti na možnost zapojení se do výuky metodou CLIL, je dána hlavně obavami z vlastní jazykové vybavenosti učitelů a jazykové vybavenosti žáků, nedostatkem zkušeností s podobnou výukou a obavami z horších výsledků žáků ve srovnání s klasickou výukou v českém jazyku.

Jak autorka píše, zvolila si za cíl práce připravit ucelenou sadu materiálů a plánů pro výuku jednoho tématu z matematiky metodou CLIL (vybrala si téma statistika na druhém stupni základní školy, svůj výběr tematického celku v práci odůvodňuje). Takto formulovaný záměr však těžko lze nazvat cílem práce, připravit materiály je pouze jedna část potřebných aktivit. Autorka materiály připravila a realizovala je ve vlastní výuce. V práci však chybí hlubší reflexe výsledků a z ní vyplývající návrhy na případné úpravy materiálů.

Text práce dokumentuje, že autorka má poměrně bohaté zkušenosti s výukou metodou CLIL a přípravou materiálů pro ni, že je schopna tvořivě připravit potřebné materiály a zřejmě i zorganizovat výukové jednotky. V práci však zcela chybí nějaký teoretický rámec zpracovávané problematiky a podrobné analýzy realizovaných jednotek.

V práci je uvedeno, že se jedná o výuku na 2. stupni ZŠ, experiment však proběhl na víceletém gymnáziu, kde nejsou podmínky stejné jako na běžné základní škole. Ani RVP pro 2. stupeň ZŠ a pro nižší gymnázia nejsou totožné. Volba třídy pro experiment působí spíš tak, že autorka chtěla využít svou vlastní výuku, než že by se zamýšlela nad rozdíly, které může tato záměna způsobit.

Cíl práce tedy autorka nesplnila.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení)

Práce má dvě základní části, teoretickou a praktickou. Teoretická část pokrývá jen velmi stručně oblasti, které jsou pro řešení zvolené problematiky potřebné: informace týkající se CLIL a integrace anglického jazyka a výuky statistiky. Teoretickou část práce považuji za nedostatečně rozpracovanou, a nemůže být tedy východiskem pro experimentální část práce.

Experimentální část je věnována pilotáži vytvořených materiálů a samotnému experimentu. Podrobněji je popsána pilotáž. Ta se však netýká tématu statistika a nebyla provedena s žáky 2. stupně základní školy, ale na nižším gymnáziu.

Výukovému experimentu je věnován zcela nedostatečný rozsah práce. Z jeho stručného popisu nelze posoudit, jak vlastně výuka probíhala. Předložené závěry jsou tak z hlediska čtenáře nepodložené.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Odborná část obsahuje didakticko-matematickou experimentální výuku, jež však není dostatečně popsána. Z hlediska metodologie je tedy práce nevyhovující. Použitá matematika je na úrovni ZŠ a úroveň zvládnutí anglického jazyka žáky byla při experimentu postačující.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

Řešení diplomního úkolu bylo určitě přínosem pro autorku samotnou. V případě, že by byla dostatečně rozpracována teoretická i experimentální část, mohla by být přínosná i pro další učitele a budoucí učitele, kteří se rozhodnou vyučovat formou CLIL. Práce by jim mohla pomoci při přípravě vlastních výukových jednotek.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, celková úprava)

Přes její malý rozsah se v práci vyskytuje velké množství gramatických chyb, ať už se jedná o čárky ve větách nebo shodu podmětu s přísudkem. V práci nejsou jednotně používány odborné termíny, např. je používán žák i student jako synonyma, ačkoliv termín student se v didaktice matematiky používá až na vysoké škole, do konce střední školy je ustálený termín žák.

Celková úprava práce je v pořádku. Práce však nesplňuje požadavek na minimální rozsah požadovaný na UK-PedF, její rozsah je téměř poloviční oproti předepsanému rozsahu.

Zdroje (reprezentativnost, relevance, použití)

Množství zdrojů citovaných v práci není dostatečné. V seznamu je uvedeno osm zdrojů, z nichž tři jsou kurikulární dokumenty, jedním je učebnice matematiky(!). Tři zahraniční zdroje uvedené v seznamu použité literatury nejsou v textu práce citovány. Práce tedy z hlediska použitých zdrojů nevyhovuje požadavkům na diplomové práce. Není citován žádný výzkum týkající se CLIL, na nějž by autorka měla svou práci navazovat.

Vyjádření ke shodám v systému Theses: Rozsah shod, které byly nalezeny systémem Theses, je 2 %. Jedná se převážně o formální náležitosti práce, které jsou předepsány.

Další poznámky

Práce vznikla z podnětu autorky. Autorka pracovala zcela samostatně, kontakt s vedoucí práce neudržovala.

Hodnocení: Z důvodů uvedených v předchozích bodech nedoporučuji práci k obhajobě.

Datum a podpis autora posudku: 31.12.2023